

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie sędzi Sądu Okręgowego w B. X. Y., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 4 lipca 2023 r. zażalenia M.J. na zarządzenie z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt DPI 37/21 w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej powoływana jako: p.u.s.p.)

postanowił:

- I. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie;
- II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.
- III. wniosek o przyznanie pełnomocnika z urzędu pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 18 czerwca 2021 r. do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej wpłynął wniosek M.J. o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Okręgowego w B. X. Y.

Zarządzeniem z dnia 25 czerwca 2021 r., sygn. akt DPI 37/21, M. J. został wezwany do uzupełnienia braków formalnych przedmiotowego wniosku, poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez adwokata albo radcę prawnego będącego pełnomocnikiem, stosownie do treści art. 80 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. p.u.s.p. w terminie 7 dni pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku.

W dniu 14 lipca 2021 r. do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej wpłynął wniosek M. J. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia i podpisania wniosku o zezwolenie na pociągnięcie ww. sędziego do odpowiedzialności karnej.

Zarządzeniem z dnia 29 lipca 2021 r., sygn. akt DPI 37/21, wyznaczono M.J. pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata Ż. L. w celu ewentualnego sporządzenia i podpisania wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego albo poinformowania o niestwierdzeniu podstaw do jego sporządzenia.

W dniu 2 września 2021 r. adwokat Ż. L. nadesłała pismo – informację o niestwierdzeniu podstaw do sporządzenia i podpisania przedmiotowego wniosku, którą uzupełniła stanowiskiem wyrażonym w piśmie z dnia 13 września 2021 r., wobec czego zarządzeniem z dnia 7 września 2021 r., sygn. akt DPI 37/21, M. J. został wezwany do uzupełnienia w terminie 7 dni braków formalnych wniosku, poprzez sporządzenie i podpisanie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej przez ustanowionego z wyboru pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym, stosownie do treści art. 80 § 2a p.u.s.p. pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku w trybie art. 80 § 2b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Pismem z dnia 13 września 2021 r. M. J. wniósł ponownie o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu celem sporządzenia i podpisania przedmiotowego wniosku wskazując, że nie jest w stanie ponieść kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny. Z uwagi na fakt, iż wniosek ten został oparty na tych samych okolicznościach co poprzedni, zarządzeniem z dnia 23 września 2021 r., sygn. akt DPI 37/21, pozostawiony został bez rozpoznania, zgodnie z art. 81 § 1b k.p.k. w zw. z art. 88 § 1 k.p.k.

Zarządzeniem z dnia 25 lutego 2022 r., sygn. akt DPI 37/21, poinformowano wnioskodawcę o treści zarządzenia z dnia 23 września 2021 r., pouczone, iż na ww. zarządzenie nie przysługuje zażalenie oraz ponownie wezwano M. J. do

uzupełnienia braków formalnych wniosku, jak w zarządzeniu z dnia 07 września 2021 r. Wezwanie to, M. J. otrzymał w dniu 7 marca 2022 r.

Zarządzeniem z dnia 31 maja 2022 r., sygn. akt DPI 37/21, na podstawie art. 80 § 2b w zw. z art. 110 § 2b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. p.u.s.p. odmówiono przyjęcia rozpoznania przedmiotowego wniosku.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł w dniu 15 czerwca 2022 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) M. J., wnosząc o przyjęcie wywiedzonego przez niego wniosku, nie formułując przy tym jakichkolwiek zarzutów. Argumentując powyższe wskazał, iż wniosek winien zostać przyjęty „z uwagi na dobro tak jego jak publiczne”. Jednocześnie po raz kolejny wniósł o przyznanie pełnomocnika z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wywiedzione zażalenie okazało się oczywiście bezzasadne.

Zgodnie z treścią art. 80 § 2a p.u.s.p. wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego będącego pełnomocnikiem. Brzmienie powołanego przepisu nie nastręcza problemów interpretacyjnych i w sposób jednoznaczny ustanawia obowiązek zastępstwa profesjonalisty przy złożeniu wniosku inicjującego postępowanie delibacyjne poprzez wprowadzenie przymusu adwokacko-radcowskiego, określając jednocześnie katalog podmiotów uprawnionych do sporządzenia i podpisania przedmiotowego wniosku, a nadto charakter, w jakim podmioty te muszą występować. Za powyższe uznać tym samym należy prokuratora albo adwokata lub radcę prawnego, przy czym muszą występować w charakterze pełnomocnika wnioskodawcy (zob. W. Kozielewicz, *Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów*, Warszawa 2005, str. 55, 66). Wspomniana reprezentacja, pojawiająca się na przedpolu postępowania karnego, pozwala na uzyskanie odpowiedniej jakości pisma, stanowiąc dodatkową ochronę przed pochopnymi czy wręcz podszytymi szykaną oskarżeniami składanymi przez strony procesu lub osoby

niezrównoważone psychicznie (zob. J. Gudowski (red.), T. Ereciński, J. Iwulski, Komentarz do art. 80 – Prawo o ustroju sądów powszechnych, teza 11).

Brak sporządzenia i podpisania pisma objętego przymusem adwokacko-radcowskim stanowi natomiast istotną przeszkodę do rozpoznania sprawy, faktycznie uniemożliwiającą nadanie jej biegu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2014 roku, sygn. III KZ 17/14, Lex 1511281). Jeżeli zatem wniosek nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w kodeksie postępowania karnego, w tym wymaganiom przymusu adwokacko-radcowskiego, prezes sądu dyscyplinarnego odmawia jego przyjęcia.

W niniejszej sprawie skarżący wezwany do uzupełnienia omawianego braku formalnego powyższego nie uzupełnił. W złożonym natomiast zażaleniu nie podał żadnej okoliczności faktycznej czy też prawnej, która podważałaby zasadność zaskarżonego zarządzenia i uzasadniałaby uwzględnienie jego zażalenia. Za powyższą przyczynę nie może być natomiast uznana podnoszona przez autora zażalenia argumentacja dotycząca „prawa od nieposłuszeństwa obywatelskiego”, czy też twierdzenie, iż wezwanie do uzupełnienia braków formalnych stanowi naruszenie gwarancji konstytucyjnych.

Z uwagi na powyższe, wniosek o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Okręgowego w B. X. Y. nie mógł zostać przyjęty do rozpoznania.

Tym samym, uznając, iż zaskarżone zarządzenia było w pełni prawidłowe, należało utrzymać je w mocy. Jednocześnie zaznaczenia wymaga, iż niniejsze rozstrzygnięcie nie uniemożliwia - w razie spełnienia uprzednio opisanych wymogów - ponownego złożenia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

Odnosząc się natomiast to wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu wskazać należy (po raz kolejny), iż powyższy - jako ponowny i oparty na tych samych okolicznościach - należało pozostawić bez rozpoznania, zgodnie z treścią art. 81 § 1b k.p.k. w zw. z 88 § 1 k.p.k., znajdującego zastosowanie na gruncie niniejszej sprawy na podstawie art. 128 p.u.s.p.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[M. T.]

ał